

RECENSIE DIDICLASS

Realisatie en effecten

Didiclass bestaat uit een verzameling videocasussen en opdrachten daarbij, die vooral door opleiders erg positief gewaardeerd worden, ook buiten de projectinstellingen, zo blijkt uit een onderwijskundig afstudeeronderzoek. De casussen zijn deels voorbeeldmatig, en ingebracht door de opleiders, maar studenten moeten ook gefilmde dilemma's uit hun eigen praktijk inbrengen, waarop ze advies vragen aan mede-studenten.

Het inbrengen van eigen dilemma's op video stimuleert de reflectievaardigheid van de inbrengende student, maar dat effect blijkt moeilijk overdraagbaar: studenten hebben meer moeite met de transfer naar de eigen situatie dan met het geven van adviezen aan hun mede-studenten. Maar dit zegt echter niets over het hulpmiddel Didiclass op zich.

Onderwijskundige achtergrond

Hoewel de uitgangspunten (constructivisme, competentiegericht, casusgeoriënteerd, studentgecentreerd enz) anders doen verwachten, blijken veel opleiders Didiclass in tamelijk traditionele, klassikale setting te gebruiken, met veel gestuurde opdrachten. Gezien het bovengenoemde probleem van het leren reflecteren is dit wellicht een goede oplossing, die theoretisch ondersteund wordt door critici van het constructivisme, dat soms onvoldoende rekening houdt met negatieve aspecten van groepsprocessen. Die werden ook geconstateerd in het evaluatie-onderzoek over Didiclass: de hoofdpersoon van de casus werd nogal eens met groepskritiek geconfronteerd op voor het ingebrachte dilemma niet-relevante punten.

Kosten-baten

Een project dat grote tevredenheid oplevert onder een groeiende groep gebruikers, lijkt met een batig saldo afgesloten te zijn. Het hergebruik van eenmalige gebeurtenissen, grotendeels op afstand van de opleiding, zorgt bovendien voor kostenbesparing in de toekomst.

Techniek

Didiclass is in verschillende versies uitgebracht. Video's en opdrachten staan in Nestor, de Groningse variant van de elo Blackboard. Omdat veel studenten niet over breedbandaansluiting beschikken, is ook een DVD-versie gemaakt van de videocasussen. Daarmee traden echter ook weer technische complicaties op: niet alle DVD-spelers kunnen de gebruikte specificaties aan. Daarom is er ook een cdrom-versie uitgebracht, met natuurlijk minder casussen dan op de DVD passen. Voor de interactie tussen studenten is de elo-versie natuurlijk het best; als de streaming server tenminste geen roet in het eten gooit.

Bruikbaarheid voor anderen

Diverse lerarenopleidingen hebben belangstelling getoond voor Didiclass, en zo'n 17 opleiders hebben het programma op kleinere of grotere schaal ingezet. Onlangs is op de Universiteit van Amsterdam het project DiviDU gestart, met vergelijkbare doelen. Werken met opdrachten rond videocasussen lijkt dus een alleszins bruikbaar concept. Wel is er behoefte geuit aan meer casussen, vooral met een grotere spreiding over pedagogische en didactische situaties, en niet alleen problematische, ook goede voorbeelden. Hierin moet een vervolgproject met de Open Universiteit voorzien.

Opmerkingen van de recensent

Veel projecten worden onvoldoende geëvalueerd. Didiclass is een nastrevenswaardige uitzondering op deze regel, dat bovendien goed gebruik heeft gemaakt van de aanbevelingen die uit de evaluatie naar voren kwamen. Zo is meer aandacht gekomen voor de geluidskwaliteit van de video's en is de toegankelijkheid van de verzameling casussen vergroot door meer zoekingen.

Voor de problemen met het leren reflecteren en met groepsprocessen, zoals gezegd niet typisch voor Didiclass, zouden wellicht scenario's gemaakt kunnen worden voor opleiders: train de trainer.

31 maart 2004
Marten Douma